

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35079
Nom	Psiquiatria forense
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau de Criminologia	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau de Criminologia	16 - Medicina Legal i Ciències Forenses	Obligatòria
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	3 - Assignatures obligatòries de segon curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
RINCON VELAZQUEZ, SANTIAGO	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

Psiquiatria Forense és una assignatura obligatòria, inclosa en el segon curs del Grau de Criminologia i a la qual se li ha assignat un total de sis crèdits.

Es pretén que l'alumne assimili els conceptes bàsics de la Medicina Legal que es emplen en la valoració de l'estat mental tant de les subjectes normals com dels malalts mentals.

L'assignatura té un caràcter teòric al qual se li afegeixen componenets pràctics que es necessiten per a l'aplicació dels conceptes bàsics de la Psiquiatria Forense en les diferents branques del Dret i en particular del Dret Penal. S'analitzen els coneixements psiquiàtrics que permeten aplicar a una persona, per l'estat especial de la seva salut mental, una consideració atenuada davant la llei.

Per a això es realitza un estudi psiquiàtric forense de les atenuants i eximents que preveu el Codi Penal, per després aplicar-les en cada trastorn mental d'una manera específica a cada subjecte que pot ser jutjat per cometre un delictes. Es completa l'estudi valorant les característiques pròpies relatives a la capacitat civil.

La matèria a estudi té una vessant pericial, i s'estudiaran les regles i mètodes que permeten aplicar els coneixements a la resolució de casos que plantegin els tribunals, relacionat sobretot amb el Dret Penal.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els alumnes han de posseir uns coneixements elementals de Dret Penal, sobretot han de conèixer uns coneixements assimilats de les atenuants i eximents previstes en el Codi Penal.

És aconsellable tenir coneixements bàsics dels grans síndromes psiquiàtrics, de la mateixa manera que del Dret Civil, en els capítols relacionats amb el Internament i capacitat civil.

COMPETÈNCIES

1302 - Grau de Criminologia

- Saber interpretar una prova pericial de l'àmbit de la psiquiatria forense. G: 1 i E: 3, 4, 12.
- Saber col·laborar amb un expert en la realització d'una prova pericial de l'àmbit de la psiquiatria forense. G : 1 i E : 3 , 4 , 12 .

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Es pretén que els alumnes compreguin els informes psiquiàtrics forenses que s'aporten en les causes penals, per tal de valorar la imputabilitat de ls persones acusades de cometre un delictes, i que leguen que tenen o pateixen una enfermedad mental.

S'intenta que els alumnes aprenguin a distingir la diferent càrrega psicopatològica, que tenen els diferents trastorns mentals, a l'hora de valorar la imputabilitat en relació amb delictes concrets.

Per això l'assignatura té una important càrrega docent basada en casos pràctics reals, que ajuden a l'assimilació de l'assignatura i la seva avaluació en la prova d'avaluació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMARI TEÒRIC

1. Concepte de Psiquiatria Legal i Forense. Camps d'aplicació. La malaltia mental i altres causes d'alteració de la conducta humana en els codis i lleis processals. Capacitat Civil i personalitat jurídica. La prova pericial mèdica en Psiquiatria Forense
2. Valoració de la Imputabilitat
3. Psiquiatria Clínica. Concepte Clínics Psicosis I.
4. Psiquiatria Clínica. Concepte Clínics Psicosis II
5. Aspectes d'interès per als tribunals de l'esquizofrènia i altres trastorns psicòtics: Anàlisi de casos pràctics.
6. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns d'inici en la infància, infantesa i adolescència: Anàlisi de casos pràctics.
7. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns de Personalitat: Anàlisi de casos pràctics.
8. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns relacionats amb el consum de substàncies (I). Conceptes bàsics.
9. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns relacionats amb el consum de substàncies (II)
10. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns amb base orgànica: Anàlisi de casos pràctics
11. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns del control dels impulsos: Anàlisi de casos pràctics.
12. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns neuròtics: Anàlisi de casos pràctics.
13. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns de l'estat d'ànim: Anàlisi de casos pràctics.
14. Aspectes psiquiàtric forense de les Parafil·lies.

2. TEMARI SESSIONS PRÀCTIQUES

- A) Aspectes Psiquiàtric Forense del concepte de Individu Normal. Concepte Psiquiàtric Forense de Incapaç
- B) Estudi Psiquiàtric Forense de les Eximents i Atenuants del Codi Penal.
- C) Seminari sobre la clínica de les Psicosis (I).
- D) Seminari sobre la clínica de les Psicosis (II).
- E) Aplicació d'eximents i atenuants en les psicosis.
- F) Valoració de la Intel·ligència en Psiquiatria Forense (PF)
- G) Valoració dels trastorns de Personalitat en P. F.
- H) Importància del Consum de Drogues en P. F.
- I) Pràctica sobre Patologia Dual
- J) Valoració Trastorns del Control dels Impulsos en P. F.
- K) Seminari Casos Pràctics I
- L) Seminari Casos Pràctics II
- M) Semianrio Casos Pràctics III
- N) Seminari Casos Pràctics IV
- G) Valoració dels trastorns de Personalitat en P. F.
- H) Importància del Consum de Drogues en P. F.
- I) Pràctica sobre Patologia Dual

J) Valoració Trastorns del Control dels Impulsos en P. F.

K) Seminari Casos Pràctics I

L) Seminari Casos Pràctics II

M) Semianrio Casos Pràctics III

N) Seminari Casos Pràctics IV

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	28,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els alumnes disposaran de l'esquema de l'exposició a l'aula virtual abans dels temás teòrics i de les pràctiques.

Es realitzaran sessions teòriques dels continguts del programa, la qual cosa permet al professor incidir en les qüestions bàsiques en cada tema i afavorir l'adquisició, comprensió, l'estudi i l'assimilació per part de l'alumne.

En les sessions pràctiques es treballés en grup amb casos reals, i s'analitzaran i valoraran les qüestions psiquiàtric legals a resoldre en cada cas, la qual cosa servirà per sedimentar els coneixements adquirits.

S'afavoreix en tot moment la participació de l'alumne i es pretén que durant l'exposició l'alumne entengui les peculiaritats i especificacions de la psiquiatria forense.

Les tutories serviran per resoldre els problemes i explicar les qüestions més complicades de entedner. Per evitar trasllats a la seu de la Facultat de Medicina s'afavoreix la tutoria electrònica, que ha demostrat la seva eficàcia durant els últims anys.

AVALUACIÓ

L'avaluació consta de:

1. Examen:

Prova obligatòria. Correspon al 70% de la nota final .

Conté 10 preguntes (sis de teoria i quatre qüestions) a desenvolupar en un temps màxim d'una hora i quinze minuts. Les preguntes correspondran tant al temari de classes teòriques com de seminaris.

Cinc preguntes puntuades amb un zero, suposa el suspens de l'examen, independentment de la nota que correspongui a la resta.

2. Valoració de la participació en activitats complementàries:

Contribuïx amb un 30% de la nota final. Consta de:

2.1. Fòrums d'opinió: la participació en els fòrums d'opinió que s'obriran en l'aula virtual, suposarà un increment de la nota de fins a un 10%. Es valorarà no només el nombre de contribucions, sinó la seva continuïtat al llarg del curs i la seva qualitat.

2.2. Seminaris complementaris: Fins a un 10% per cadascun dels seminaris complementaris proposats.

L'augment de la nota per Fòrums i Seminaris complementaris, s'aplicarà únicament quan la puntuació de la prova descrita en l'apartat 1 (examen) siga igual o superior a cinc.

Les qualificacions que corresponen a la valoració numèrica de l'avaluació, són les quals segueixen:

De 0 a 4,94 Suspens

De 4,95 a 6,94 Aprovat

De 6,95 a 8,94 Notable

Des de 8,95 Excel·lent

- Sobre la revisió de l'examen-

La revisió de l'examen suposarà sempre la seva lectura completa, pregunta per pregunta.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CHECA GÓNZALEZ, M.J. Manual práctico de Psiquiatría Forense, Ed. Elsevier Masson, Madrid, 2010.
- GISBERT CALBUIG, J.A. Medicina Legal y Toxicología, 6ª edición, Ed. Masson, Barcelona, 2004.
- CARRASCO GÓMEZ, J.J. MAZA MARTÍN, J.M. Tratado de Psiquiatría Legal y Forense, 4ª Edición, Ed. La Ley, Madrid, 2011.

Complementàries

- MARCO RIBÉ, J. MARTÍ TUSQUETS, J.L. Psiquiatria Forense, 2ª Edición, Ed. Espax, Barcelona 2002
- VALLEJO RUILOBA et all, Introducción a la Psicopatología y Psiquiatria, 6ª edición, Ed. Masson, Barcelona, 2006.
- VALLEJO-NÁGERA, JA. et all. Guía Práctica de Psicología, 30ª edición, Ed. Temas de Hoy, Madrid, 2005.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

AJUSTOS EN EL MODEL DOCENT DE LA FACULTAT DE DRET PER AL SEGON QUADRIMESTRE DEL CURS 2020/2021

Docència presencial.

Es mantindrà la presencialitat total en els cursos i titulacions que es determinen en l'annex tècnic que s'adjunta a este document, i que s'actualitzarà tenint en compte la situació sanitària i l'evolució de la pandèmia, sempre complint amb les indicacions relatives a l'aforament màxim permès per les aules i la distància interpersonal recomanada.

Docència híbrida.

Quan la docència no es puga impartir en presencialitat total, degut a les dimensions de les aules i a l'aforament màxim permès en cada moment, es procedirà a la partició del grup en dos o més subgrups que rebran docència presencial 3seqüenciada (bé en setmanes alturnes, parelles o imparelles, bé amb altra freqüència que estarà determinada pel número de subgrups en què es dividisca cada grup i que dependrà del aforament màxim permès per les aules), combinada amb docència no presencial. Aquest model híbrid de docència exigirà la presencialitat total del professorat, que impartirà docència presencial en l'horari establert per a l'assignatura cada setmana. Els Departaments han de preveure les condicions de la docència, de conformitat amb el següent MODEL PER A LA DOCÈNCIA HÍBRIDA, que planteja una estructura bàsica flexible en funció de les característiques de cada assignatura i del claustre docent: MODEL DE DOCÈNCIA HÍBRIDA: CLASSES TEORICOPRÀCTIQUES PRESENCIALS. En les setmanes de no presencialitat, la docència podrà ser síncrona o asíncrona. A aquest efecte, hi ha diferents possibilitats:

- Realitzar el seguiment de l'estudiantat a través de VIDEOCONFERÈNCIA mitjançant els dispositius amb què compte l'aula (càmeres i/o micròfons) o bé fent ús dels dispositius portàtils de què dispose el professorat. Si no pogués retransmetre la classe de forma síncrona per videoconferència, podria gravar aquesta i pujar l'enllaç a Aula Virtual, perquè el grup d'alumnes als quals no els corresponga assistir a l'aula puguen veure-la a distància en qualsevol moment de la setmana. Tot seguint les instruccions de la Resolució de la Rectora, de 28 de gener de 2021, la docència no presencial es realitzarà prioritàriament en aquesta modalitat de docència no presencial síncrona impartida en l'horari fixat per a l'assignatura i el

grup. Aquesta modalitat afavoreix la interacció directa amb l'estudiantat.-Preveure TREBALL AUTÒNOM de l'alumnat, que pot ser de caràcter TEÒRIC o PRÀCTIC, proposat a través de vídeos docents -Kaltura-PPTs locutats, esquemes, materials escrits, lectures pautades, etc.; quan es preveu aquesta modalitat, el treball autònom de l'estudiantat haurà de ser guiat i tutoritzat pel professorat. Per a l'aplicació d'aquest model, la Secretaria del centre proporcionarà la partició dels grups en subgrups i establirà el calendari de setmanes amb presencialitat i amb docència no presencial de cada subgrup. No es podrà impartir docència síncrona teòrica o pràctica fora de l'horari de classe establert, excepte en el supòsit d'activitats complementàries en les franges horàries establertes per la Facultat. Els alumnes no poden tenir programada docència síncrona no presencial durant les setmanes de docència presencial en cap assignatura. Per tant, EN CAP CAS es podran programar ACTIVITATS A DISTÀNCIA DE CARÀCTER síncron EN LES QUALS HAGEN DE PARTICIPAR ELS ALUMNES QUE ES TROBEN EN UNASETMANA DE DOCÈNCIA PRESENCIAL. Aquesta regla és de necessari compliment en tots els graus i dobles graus organitzats des de la Facultat. En els programes de doble grau compartits amb altres 4 centres s'aplicarà aquesta regla, almenys, en les assignatures corresponents a la Facultat de Dret. En tot cas, s'ha d'insistir en que cal tindre en compte que, tant la dedicació de l'alumnat (25h per ECTS), com la del professorat (10h lectives per ECTS) es mantenen, i, per tant, ha d'extremar-se la cautela per no sobrecarregar la tasca autònoma de l'alumnat. En el cas que el sistema utilitzat no permeta cobrir de manera presencial tota la matèria que es podria impartir en condicions de normalitat, haurà d'abastar, almenys, aquelles matèries que es consideren essencials perquè l'alumnat pugui aconseguir l'adequat nivell de competències i coneixement sobre el contingut de l'assignatura.

Docència no presencial:

La docència no presencial podrà ser síncrona o asíncrona. A aquest efecte, caben diferents possibilitats:- Realitzar el seguiment de l'estudiantat a través de VIDEOCONFERÈNCIA síncrona, utilitzant els recursos de l'aula virtual de l'assignatura (BBC o Teams). La classe podrà ser impartida des de l'aula assignada per a la docència presencial, des del despatx del professorat en la Facultat o des de qualsevol altre lloc que siga adequat per a impartir la classe (domicili, despatx professional, etc.). Tot seguint les instruccions de la Resolució de la Rectora, 28 de gener de 2021, la docència no presencial es realitzarà prioritàriament en aquesta modalitat de docència no presencial síncrona impartida en l'horari fixat per a l'assignatura i el grup. Aquesta modalitat afavoreix la interacció directa amb l'estudiantat.-Enregistrar les classes i pujar l'enllaç a l'Aula Virtual, perquè els alumnes puguin visionar-la a distància en l'horari de classe o en qualsevol moment de la setmana.

-Preveure TREBALL AUTÒNOM de l'alumnat, que pot ser de caràcter TEÒRIC o PRÀCTIC, proposat a través de vídeos docents -Kaltura-PPTs locutats, esquemes, materials escrits, lectures pautades, etc.; quan es preveu aquesta modalitat, el treball autònom de l'estudiantat haurà de ser guiat i tutoritzat pel professorat.

Tenint en consideració els criteris del model docent establerts en aquest document, així com el compliment de totes les disposicions i recomanacions de seguretat, sanitat i higiene vigents en la data d'aquest document: La docència de tots els cursos de totes les titulacions de grau i doble grau de la Facultat de Dret s'impartirà en la modalitat no presencial, almenys, durant el mes de febrer de 2021. No obstant això, les assignatures amb pràctiques de laboratori podran mantindre la planificació inicialment prevista si el departament ho considera necessari per a garantir la qualitat de la docència. Aquest annex tècnic està datat a 28 de gener de 2021 i serà revisat abans de que finalitze el mes, per tal d'adaptar-lo, si escau, a les condicions sanitàries existents. Per tant, es podrà modificar al llarg del quadrimestre seguint les directrius generals que es determinen en la Universitat de València d'acord amb les recomanacions de les autoritats sanitàries. Durant el mes de febrer de 2021 es recomana no incrementar la càrrega d'activitats i proves d'avaluació continua de l'alumnat no previstes inicialment. De la mateixa manera, es

recomana no modificar la distribució dels percentatges de l'avaluació contínua i l'avaluació final establerts en la guia docent inicialment prevista. Les activitats i proves d'avaluació contínua previstes hauran de desenvolupar-se en un format no presencial. No es podran realitzar de manera que requerisquen la presencialitat de l'alumnat. Les activitats complementàries hauran de ser realitzades en format a distància. No estan permeses les activitats complementàries presencials. Si segons la guia docent l'assistència es valora com a part de l'avaluació, aquesta podrà ser controlada mitjançant els registres i els informes de connexió dels programes de videoconferència, o de qualsevol altra manera adequada. **NOTA IMPORTANT:** Aquestes disposicions no afecten a la realització dels exàmens parcials i/o finals de l'1 de febrer ni als exàmens parcials i/o finals aplaçats fins al 19 de febrer per causa de confinament de l'estudiantat. Aquestes proves es realitzaran presencialment, segons el calendari (dia i hora) ja previstos pels departaments.